

Dags för stambyte?

När det gäller stambyte på elledningar, tappvatten- och avloppsrör är det alltid bättre att förekomma än att förekommas. Men hur ofta behöver du göra stambyte? Vi ger dig svaret.

20 april 2022

RÅDGIVNING

Byggmaterialens kvalitet avgör hur lång tid stamarna håller. Riktigt bra avloppsrör i gjutjärn håller upp till 60 år medan andra gjutjärnsrör kan behöva bytas redan efter 30 år. Enda sättet att upptäcka detta är att de antingen läcker eller att man låter en rörmokare öppna rensluckan i gjutjärnsstammen och kontrollera godset.

Det går också att säga ut en bit av ledningen för att kontrollera materialet och sätta in en ersättningsbit. Annars är huvudregeln att man bör byta ut gamla vattenledningar, stammar och elledningar när man till exempel renoverar badrum eller kök.

Bor du i en 60- eller 70-talsvilla och har vita plastavloppsrör installerade kan det vara dags att redan idag fundera på ett byte. Det har visat sig att dessa rör blev spröda snabbare än förväntat. Plasten man gjorde rören av mellan 1960 och 1973 var av sämre kvalitet och rören kallas därför för äggskalsavloppsrör.

Tappvattenledningar är lämpligt att byta vid stambyte då dessa kan skapa stora skador om de exempelvis har rostat sönder eller blivit gamla och skadade av andra anledningar. Ofta kan man stambyta partiellt i en villa.

Avloppsrör i gjutjärn är bra ljudisolering

Avloppsrör i gjutjärn är ännu inte historia utan används fortfarande, bland annat på grund av sin ljudisolerande förmåga. Bor du i ett tvåplanshus och byter stammarna kan det vara en fördel med ledningar av gjutjärn eller av ljudisolerande plast.

Det gör att du minskar spolljudet från till exempel toaletten eller ledningarna. Byter du till stammar av standardplast och inte bygger in dem i isolerade schakt kommer du att få ett återkommande vattensorl i huset.

En annan svag punkt i äldre villor är vattenledningar av galvat järn och vattenlås av gjutjärn under diskbänken. Börjar man byta ut järnrören är det viktigt att komma ihåg att man aldrig får skarva på ett kopparrör bakom ett järnrör eftersom det uppstår galvaniska strömmar som fräter hål i järnröret med tiden. Däremot går det bra att göra tvärtom.

Nu behöver man inte alltid byta ut stammarna, utan man kan förlänga deras livslängd via relining. Det innebär att stammarna rengörs och förstärks på insidan med olika tekniker och plaster. Det är ännu inte speciellt vanligt bland husägarna utan genomförs främst i flerfamiljsbostäder.

Byta hela elsystemet

Elledningar har generellt en lång livstid så länge man inte rör dem men börjar man dra och röra i gamla elledningar kan skyddshöljet spricka. Renoverar du ett rum i ett hus som är 25 år och äldre och installerar nya vägguttag och strömbrytare bör även elledningarna dras om.

Bor du i ett hus från 30- eller 40-talet och fortfarande har kvar elledningarna från den tiden är det dags att börja planera ett byte av hela elsystemet.

Gamla elledningar kan bli överbelastade och orsaka bränder. Ledningar, eluttag och strömbrytare som är gamla kan vara uttorkade och utmattade i godset och riskerar då att bli strömförande. Det är inte säkert att jordfelsbrytare eller proppar förhindrar detta.

Bor du nu i ett gammalt hus ska du inte få panik. Allt behöver inte göras idag och allt behöver inte göras samtidigt. Var metodisk och kom överens om en plan med en kontrollerad elektriker enligt Elsäkerhetsverkets anvisningar. Renovera allt eller rum vartefter du jobbar dig fram.

Använd ditt ROT-avdrag för att anlita elfirma eller VVS-installatör för att få en fackmässig installation. Vill du spara pengar kan du göra kringliggande arbete själv, som att köra byggavfall till återvinningscentralen eller spackla och måla efter arbetet.

Nedsatt försäkringsersättning

Är det så att du vetat om att rör och ledningar varit dåliga utan att åtgärda och olyckan är framme, riskerar du nedsatt försäkringsersättning.

I villkoren finns nämligen ett åldersavdrag som gör att man som villaägare får stå för mer av kostnaderna ju äldre installationerna som har orsakat skadorna är.

Funderar du över något?

Som medlem i Villaägarna får du bland annat fri tillgång till Sveriges mest kompletta expertrådgivning.

[Läs mer om medlemskap](#)